

Rolul profesorului în dezvoltarea personalității elevului

Prof. Toader Maria
Liceul Teoretic Nicolae Iorga
Oraș Nehoiu, jud. Buzău

Profesorul ocupă un loc important în activitatea educațională deoarece contribuie la formarea personalității elevilor, la conduita lor în societate, la formarea lor ca indivizi și cetățeni .

Transformările intervenite în dezvoltarea societății afectează într-o mare măsură și viața școlii. Cererea crescândă de educație, educație permanentă, integrarea învățământului cu cercetarea și producția, obligă școala să-și revizuiască principiile, obiectivele, structura, metodologia și stilul de lucru, pentru a răspunde adecvat exigențelor tot mai mari ale societății.

Subliniez sarcina formativă ce revine personalului didactic în educarea tinerei generații și nu numai aceea de instruire a elevilor. Inversarea de accent de pe informativ pe formativ, presupune o reconsiderare a întregului sistem de învățământ și în special o subliniere specială a locului și rolului profesorului în acest sistem, el fiind specialistul care participă la formarea viitorilor specialiști pentru toate sectoarele de activitate.

Profesorul ocupă o poziție cheie în activitatea de programare, de organizare, realizare și evaluare a procesului educațional.

Orice profesor este și un creator de modele, de proiecte educaționale, de metode și procedee, un inovator. O asemenea calitate îi pretinde profesorului imaginație, abilitate, inovație în toate împrejurările, nu numai în cadrul lecțiilor. Orice elev este un unicat și fiecare cere un anumit tratament pentru a se realiza optimal. A stabili condițiile, tratamentul și modalitățile prin care fiecare elev își poate pune în valoare mai bine disponibilitățile și calitățile sale și a obține succese, înseamnă a descoperi specificul fiecăruia și a ști să adaptezi tehnologia educației acestor particularități.

Îndrumarea elevului de-a lungul anilor în școală, astfel încât să se realizeze pe deplin, este cea mai autentică probă a unei acțiuni pedagogice reușite. Modelând personalitatea fiecărui elev, profesorul este preocupat să descopere direcția optimă de dezvoltare a acestuia și de stimulare a capacităților necesare împlinirii sale. El devine astfel specialistul care acordă și o calificată asistență psihopedagogică indispensabilă dezvoltării multilaterale a fiecărui elev. Ajutând fiecare elev să își aleagă tipul de studii și apoi profesiunea care corespunde cel mai bine personalității sale, profesorul rezolvă nu numai problema orientării profesionale, ci și pe aceea a integrării cu succes a absolvenților în viața profesională ulterioară, este atent la îmbinarea pregătirii teoretice cu cea practică.

Calitățile personale și trăsăturile de personalitate dezirabile profesorului, care întregesc tabloul competențelor fundamentale, pot fi divizate în mai multe subcategorii în funcție de mai multe criterii:

- nivelul cultural al profesorului:
 - capacitatea de a dialoga;
 - capacitatea de a informa obiectiv și de a comunica cu ușurință ;
 - atitudinea critică și non-dogmatică;
 - virtuți civico-democratice;
- aspecte ale civilizației tehnologice contemporane:
 - stăpânirea noilor tehnici care sunt folosite în sala de clasă contemporană;
 - capacitatea de a inventa noi modalități de utilizare a acestor tehnici;
 - capacitatea de a le inova, de a propune ameliorările necesare;
- funcția științifică a profesorului contemporan:
 - cunoașterea logicii și a structurii disciplinei pe care o predă;

- promovarea spiritului științific;
- preocupări de propagare a culturii științifice;
 - etosul profesional, cerințele de autoperfecționare și etică profesională:
- capacitatea de autoorganizare;
- mentalitate deschisă și disponibilitate de a observa și studia comparativ diferite sisteme și practici școlare din lume;
- atitudine experimentală, în vederea perfecționării continue a metodologiei și a stilului personal de predare;
- așezarea intereselor copiilor încredințați spre educație deasupra oricăror alte interese.

Pornind de la importanța învățământului, de la specificul profesiei și de la responsabilitatea ce revine profesorului în asigurarea dezvoltării optime a personalității, se deduce faptul că domeniul didactic ar trebui să beneficieze de cei mai buni specialiști. Se ține seama de faptul că ei vor lucra cu omul în devenire, iar efectele muncii lor se răsfrâng asupra întregii vieți a elevului.

Bibliografie

- Cristea S., „Pedagogie generală. Managementul educației”, Editura Didactică și pedagogică, București, 1996
- Gliga, L. (coord.). (2002). “Standarde profesionale pentru profesia didactică, București: M.Ed.C. – Proiectul de reformă a învățământului preuniversitar.